Nếu phải bỏ cuộc, hãy là người bỏ cuộc sau cùng

"Cảm ơn anh Nguyễn Tuấn Quỳnh cùng tập thể anh em ở SaigonBooks đã đồng hành cùng tôi từ những ngày đầu và giúp tôi biên soạn thành công quyển sách này."

NGUYỄN PHƯƠNG NAM

9 LẦN KHỞI NGHIỆP
Tác giả: Nguyễn Phương Nam
Bản quyền © 2020, Nguyễn Phương Nam

Bản quyền tác phẩm đã được bảo hộ. Mọi hình thức xuất bản, sao chụp, phân phối dưới dạng văn bản in ấn hoặc văn bản điện tử, âm thanh, đặc biệt là hành vi phát tán hơn 10% nội dung ấn phẩm trên mạng Internet mà không có sự cho phép bằng văn bản của tác giả đều vi phạm pháp luật.

Bìa: Hoàng Nhi
Trình bày: Quốc Nguyễn
Sửa bản in: Thu Uyên
Biên tập viên GIVER Books: Nguyên Thùy

NGUYỄN PHƯƠNG NAM

KHỞI NGHIỆP

CHUYỆN KỂ VỀ NHỮNG THẤT BẠI VÀ THÀNH CÔNG CỦA MỘT TRIỆU PHÚ

GIVER BOOKS & MEDIA

NHÀ XUẤT BẢN THẾ GIỚI

Mục lục

Bạn sẽ tìm thấy gì trong quyển sách này? 7

PHẦN 1

THẤU HIỂU CHÍNH MÌNH

"Hãy hiểu mình trước khi hiểu người, hiểu đời"

Chương 1 **Thép đã tôi thế đấy**
Tuổi thơ dữ dội tạo nên cá tính hôm nay 10

Chương 2 **Tôi đã tìm ra**
Chỗ đứng xứng đáng cho cuộc đời mình 18

Chương 3 **Đi bán bảo hiểm**
Lần đầu thấu hiểu cảm giác
"ngọt ngào" của nỗ lực 23

Chương 4 **Giới hạn bản thân**
Hãy thường xuyên vượt qua giới hạn
thể chất và tinh thần 33

PHẦN 2

ĐƯỜNG ĐẾN GIẤC MƠ

"Dù thất bại và thành công bao nhiêu lần nữa,
tôi vẫn tin mình sinh ra để làm điều lớn lao"

Chương 5 **Phá sản đầu đời**
Cái giá phải trả và bài học rút ra 44

Chương 6 **Nghề chọn mình**
Những việc tôi đã làm năm 23 tuổi
để kiếm 200 triệu/tháng 58

Chương 7 **Nghề tạo ra nghề**
Xây 300 căn trọ đầu tiên 87

Chương 8 **Giữ tiền khó hơn kiếm**
Mất 2 năm, 2 tỉ 103

Chương 9 **Đam mê khởi nghiệp mới**
Ngộ ra quy trình để khởi nghiệp tinh + gọn..... 114

Chương 10 **Thử sức với nhượng quyền**
Ngộ ra quy trình quản lí tinh + gọn..... 127

Chương 11 **Khởi nghiệp mới**
Không phải lúc nào mạnh cũng thắng..... 146

PHẦN 3

SỐNG GIẤC MƠ ĐỜI MÌNH

"Kinh doanh là kiếm tiền, bằng cách phụng sự xã hội"

Chương 12 **Aothun.vn**
Hành trình đến những giấc mơ..... 162

Lời kết: *Viết tiếp giấc mơ và trả nợ cuộc đời*..... 253

KẾT BẠN VÀ NHẬN QUÀ TẶNG TỪ TÁC GIẢ

Hãy làm theo hướng dẫn bên dưới để kết bạn và xem các video chia sẻ kinh nghiệm kinh doanh hết sức thực tế của anh Nguyễn Phương Nam:

1. Kinh nghiệm quản lý tiệm bánh PappaRoti.
2. Kinh nghiệm xây dựng và quản lý 2000 nhà trọ.
3. Những xu hướng thay đổi sâu sắc của thị trường hiện tại và tương lai.
4. Tâm thức trong làm ăn kinh doanh.
5. Tư duy và cách thức lập kế hoạch kinh doanh trong năm một cách tinh gọn nhất.
6. 5 bài học thất bại quan trọng nhất được đúc rút trong hơn 10 năm khởi nghiệp kinh doanh.
7. Chuỗi video 8 lời khuyên dành cho các bạn trẻ khởi nghiệp.

QUÉT MÃ NGAY

Với điện thoại iPhone:
Mở camera -› Quét mã -› Bấm OK -› "Bắt đầu".

Với điện thoại Android:
Bước 1: Mở app Zalo.
Bước 2: Chọn biểu tượng đầu góc phải màn hình, bắt đầu Quét mã.
Bước 3: Bấm "Có" -› "Tiếp tục" -› "Bắt đầu".

Lưu ý: Khi quét mã, đường dẫn sẽ đưa bạn đến app Messenger. Bạn vui lòng cài sẵn ứng dụng này.

Bạn sẽ tìm thấy gì trong quyển sách này?

Chưa có một cuốn sách nào về kinh doanh mà tôi đọc nhanh như vậy bởi nó quá hấp dẫn. Nó quả thật là một quyển sách rất khác biệt! Nếu bạn là một người chuẩn bị khởi nghiệp, một doanh nhân, một người chủ hay quản lý của một doanh nghiệp vừa và nhỏ, đây là cuốn sách phải đọc bởi nó sẽ giúp bạn rút ngắn thời gian giải quyết các vấn đề bạn đang gặp phải trong kinh doanh một cách đáng kể.

Quyển sách là chuỗi các câu chuyện thực tế, hấp dẫn về những lần khởi nghiệp đầy táo bạo của doanh nhân Nguyễn Phương Nam – người hiện đang làm chủ hơn 2000 nhà trọ cho thuê, một công ty về cung ứng lao động và một nhà máy sản xuất áo thun khép kín trị giá hàng triệu đô-la.

Cứ sau mỗi câu chuyện, Nam lại ghi chú những điều ĐÚC KẾT được từ quãng thời gian lăn lộn khởi nghiệp của bản thân. Mỗi ĐÚC KẾT là một viên ngọc, mỗi ĐÚC KẾT là hàng trăm giọt mồ hôi và nước mắt đổ xuống của chàng trai gan góc đầy nhiệt huyết này. Cứ thử tưởng tượng mỗi người rút ra được điều gì đó từ cuốn sách này và rút ngắn được 1 năm quãng thời gian để tới được thành công trong việc kinh doanh của mình, thì 1.000 người sẽ rút ngắn 1.000 năm. Một ngàn năm của mồ hôi, của sự lãng phí được tiết kiệm nhờ vào sự chia sẻ kinh nghiệm và học hỏi lẫn nhau. Việt Nam sẽ đi nhanh hơn.

Nước ta có rất nhiều người thành công đi trước nhưng rõ ràng có rất ít người trong đó viết sách. Họa hoằn lắm bạn sẽ được nghe họ nói chuyện trong một vài cuộc hội thảo ngắn ngủi. Điều đó có nghĩa là rất nhiều kinh nghiệm quý báu của họ sẽ không bao giờ được chia sẻ lại. Và nếu cứ thế, các thế hệ doanh nhân kế tiếp lại tiếp tục mất thời gian để tìm kiếm, học hỏi, rút kinh nghiệm.

Nam có một lợi thế, là Nam đã trải qua rất nhiều lần khởi nghiệp ở các lĩnh vực, quy mô và nguồn lực khác nhau, trải dài trong 13 năm qua. Chính vì vậy, những gì Nam trải qua và đúc kết lại được phù hợp với 99% những người đang khởi sự kinh doanh ở nước ta hiện nay. Các bạn sẽ thấy những vấn đề Nam chia sẻ rất gần gũi với những gì bạn đang hoặc sắp trải qua và giúp bạn có thêm tự tin hành động. Từ các vấn đề về hoạch định kinh doanh, marketing, nhân sự, quản trị tài chính, sản xuất... tất cả đều ở quy mô tương tự như những gì bạn đang trải qua.

Cuốn sách bạn đang cầm trên tay là một món quà thực tế, đầy giá trị từ một người chỉ luôn mong mỏi làm sao ngày càng có nhiều người chuyển giao tri thức cho thế hệ doanh nhân kế tiếp. Tôi tin chắc nó sẽ giúp bạn sống tốt hơn, hạnh phúc hơn, làm việc và kinh doanh tốt hơn. Từ đó, giúp cho những người thân xung quanh bạn, những người bạn có trách nhiệm với họ, cũng sẽ sống tốt hơn và hạnh phúc hơn.

Nguyễn Quốc Tuấn

CEO Hoàng Phúc International - Former CEO Juno

PHẦN 01

THẤU HIỂU CHÍNH MÌNH

Hãy hiểu mình trước khi hiểu người, hiểu đời

CHƯƠNG 1

"THÉP ĐÃ TÔI THẾ ĐẤY"

Tuổi thơ dữ dội tạo nên cá tính hôm nay

Tuổi thơ nổi loạn đầy những trò vui và các cuộc khám phá

Tôi bắt đầu biết đến cờ bạc và đá gà vào những năm cuối cấp hai. Ban đầu, không có tiền cược thì ngồi xem. Về sau, má cho bao nhiêu tiền đi học, tôi đều dành dụm để chơi bài, xì dách. Tôi mê lắm. Có lần, tôi cùng mấy thằng bạn chơi bài liên tục 27 tiếng đồng hồ. Cuối cùng, người ăn nhiều nhất không phải là tôi, cũng không phải mấy đứa kia, mà là bà bán mì gói!

Chơi cờ bạc nhiều, tôi bắt đầu rất thấm tâm lý thắng - thua. Mãi đến khi quyết định nghỉ chơi, tôi mới biết thắng hay thua ở sòng bài là như nhau. Bởi vì kết quả bạn nhận được chỉ có một: Đó là cuộc giải tỏa tâm lý kéo dài, bạn không làm sao xua đi được cảm giác trống rỗng trừ khi tiếp tục chơi.

Trong sòng bài, nhà cái luôn luôn có rất nhiều chiêu trò. Họ giăng sẵn những cái bẫy để mình đắm chìm vào đó.

Tôi hiểu rằng trên đời này nhiều thứ không có xác suất thắng/thua, thậm chí mình còn không biết và cũng không thể kiểm soát nó.

Sau này làm ăn và tiếp xúc với nhiều người, tôi cũng hiểu được rằng, vấn đề mình nhìn thấy là vậy, thực chất chưa chắc đã là như vậy.

Có lẽ, vì hồi nhỏ "vật vã" với cờ bạc nhiều nên lớn lên, tôi không bao giờ chơi chứng khoán hay tham gia vào trò chơi kiếm tiền ảo như bitcoin. Những thứ đó luôn khiến tôi cảm giác rằng bản thân không quyết định được điều gì. Những lần mệt bã người vì chơi thâu đêm cũng khiến tôi rùng mình, hiểu rằng con người ta vừa phải có sức mạnh tinh thần, vừa phải có sức mạnh thể chất. Sau này, trong công việc kinh doanh tôi cũng thấy vậy, về lâu dài, người nào càng khỏe, càng tỉnh táo thì càng dễ dành phần thắng.

Tất nhiên, mỗi trải nghiệm cuộc sống luôn có hai mặt. Quan trọng là rút ra được bài học gì, thoái chí hay dám đứng lên, đó là những điều tôi khắc cốt ghi tâm.

Từ nhỏ, tôi là người có lòng kiêu hãnh cao và rất thích được công nhận. Chính vì thế nên thường thích thể hiện và có thói quen nói quá sự thật. Mục đích là để được người ta khen và ngưỡng mộ. Trí nhớ của tôi cũng rất tốt, nên mỗi lần nói dối, đều nhớ rất rõ mình nói với ai, nói như thế nào, để sau này nói lại cho khớp. Nhưng cái gì cũng có giới hạn, trí nhớ con người cũng vậy. Vì nói dối nhiều quá, nên lượng thông tin cần ghi nhớ

vượt quá giới hạn mà não chịu được. Vào một ngày đẹp trời, tôi không nhớ nổi đã nói gì với thằng bạn chung lớp, cuối cùng bị nó phát hiện là nói dối. Cũng đúng thôi, cái kim trong bọc lâu ngày cũng lòi ra mà.

Vì là đứa có lòng tự trọng, sợ người khác đánh giá mình là kẻ nói dối, nên sau một hai lần như thế, tôi quyết định không nói dối nữa. Lớn lên, tôi hiểu được tâm lý của những người cũng nói dối như tôi, nên khi giao tiếp có thể nhận ra ngay ai đang nói thật, ai đang nói dối.

Lời nói có thể che giấu, nhưng những gì
cơ thể biểu hiện ra thì luôn nói lên sự thật

Muốn thành công phải quyết liệt, chịu khó – Những bài học đầu tiên về mưu sinh tôi học từ ba mình

Nghề nông mưu sinh khó khăn, "được mất nhờ Trời", nên ba tôi khởi nghiệp bằng chiếc xe tải cũ trị giá chín triệu đồng. Vì xe mua lại là xe cũ, nên chiếc xe hay "dở chứng", lúc hư cái này lúc hỏng cái kia. Ba phải làm rất vất vả, luôn trong tâm trạng căng thẳng, bực dọc, đôi khi cả hằn học nữa. Nhưng ba rất thương các con, ông bảo: "Không đứa nào phải làm gì hết! Tao với má bây cực khổ sao cũng được, để lo cho tụi bây ăn học đến nơi đến chốn. Còn học hay không là việc của tụi bây, đứa nào không học thì đi chăn bò."

Lúc đó, tôi chỉ có một việc duy nhất là học, việc gì cũng không đến tay, nên tôi thường có cảm giác mình là một đứa ăn hại. Mỗi lần xe tải hư, cả nhà đều rất căng thẳng. Tôi thường quanh quẩn gần đó lúc ba sửa xe, để xem ba cần gì thì phụ giúp, coi như mình làm được chút ít cho đỡ có cảm giác mình là người vô dụng. Có lần, ba sai tôi đi lên ông Bé Ba ở chợ Thủ Dầu Một lấy phụ tùng. Tôi mừng lắm. Tiện đường, ba cũng nhờ tôi mua thêm nhiều thứ khác. Vì nhiều quá nên tôi không nhớ hết, bèn chạy vào nhà lấy giấy ra ghi. Thế rồi, ba tôi trợn mắt bảo: "Có nhiêu đó cũng không nhớ được thì học hành cái gì!" Từ đó, tôi luôn cố nhớ tất cả những gì ba nói mà không cần giấy viết. Không phải vì để học giỏi mà để ba không phải trợn mắt lên lần nữa.

Đoạn đường từ nhà lên ông Bé Ba chắc cũng tầm mười cây số. Dưới cái nắng gay gắt tưởng chừng như lưng đang bị nướng trên lửa, tôi cảm nhận rõ mồ hôi chảy thành từng giọt và lăn dài trên người khi tôi tăng tốc, nhưng nó chẳng thể ảnh hưởng đến mục tiêu đi thật nhanh để mang đồ về cho ba sửa xe.

Hồi đó, bất kể lời nào ba nói với tôi đều giống như mệnh lệnh, và tôi cảm thấy vui khi thực hiện mệnh lệnh của ba. Tôi hiểu rất rõ tại sao ba luôn cứng rắn với tôi, và tại sao tôi luôn nghe lời ba răm rắp. Chính là vì, ba thương yêu tôi và tôi cũng vậy – yêu kính ba vô cùng. Tôi hạnh phúc vì điều đó.

Trong ba anh chị em, tôi là người giống tính ba nhất. Ba quyết liệt, rất chịu khó tìm tòi để có việc làm lo cho cuộc sống gia đình khấm khá hơn. Càng lớn, tôi càng thấy mình giống ba ở những điểm đó. Một khi đã trăn trở làm gì, tôi không tài nào ngủ được, quyết tâm phải làm cho bằng được mới thôi.

Cũng như ba, tôi rất chịu khó tìm tòi, thấy cơ hội là nắm bắt, không ngại phải đương đầu với khó khăn thử thách.

Ba chạy xe tải, tôi và anh Ba phụ má nuôi heo, hễ có tiền là ba mua thêm heo về thả. Hai anh em tự tay làm hết mọi thứ cho đàn heo. Thậm chí, việc thiến heo anh em tôi cũng tự làm. Nhớ có lần, con heo bị sa ruột, cứ bước đi là cục ruột dưới làn da mỏng dính lủng lẳng phù ra, như sắp bung ra ngoài. Cuối cùng, anh em tôi quyết định đè con heo ra mổ bụng, đẩy ruột vào trong và khâu lại rất cẩn thận, bài bản như dân thú y chuyên nghiệp.

Đến trưa hôm sau, vừa đi học về thì nghe chị Hai nói: "Hai đứa bây ra coi con heo của tụi mày kìa. Trời ơi!" Chỉ mới khâu bung ra hết, cái ruột nó lòi ra, con heo đi tới đâu kéo lê cục ruột tới đó. Nhìn cảnh tượng ấy, anh em tôi muốn độn thổ, thấy có lỗi với con heo vô cùng. Chúng tôi kêu nhà hàng xóm đến, cho ổng khiêng nó về muốn làm gì thì làm, thịt ăn hay bán hay làm gì thì tùy, chúng tôi không dám nghĩ tới nữa. Những "sự cố" như vậy cho tôi biết một điều rằng…

Muốn sửa cái gì cho đúng
thì phải thấu hiểu nó đến nơi đến chốn!

Tuổi thơ của tôi gắn liền với đàn heo khá nhiều. Mỗi sáng ngủ dậy, chúng tôi cho heo ăn uống xong xuôi rồi mới tắm rửa đi học. Tôi thường xuyên tới lớp trễ, đến nỗi con nhỏ sao đỏ mặc định ghi luôn tên tôi vào danh sách những người đi học muộn mỗi ngày. Quần áo, người ngợm tôi lúc nào cũng đầy

mùi heo, nên nhiều khi thấy ngại với bạn bè. Thế nhưng, nhờ phụ má nuôi heo từ nhỏ nên tôi sớm hiểu được sự vất vả, được - mất trong kinh doanh. Những trải nghiệm đó cho tôi một chút kiến thức, và rất nhiều sự trưởng thành.

Trong những năm tháng ấu thơ gắn bó với đàn heo, tôi nhớ mãi cảnh tượng đỡ đẻ cho heo. Nhà tôi lúc bấy giờ bao nhiêu buồn vui đều đặt vào đàn heo cả. Nuôi nó lớn lên, chờ đợi nó đẻ, nếu lứa nào heo nái chỉ đẻ được ba, bốn con là biết chắc bị lỗ rồi. Có những lần heo nhà tôi khó sinh, chúng tôi sợ nếu cứ để vậy thì đám con bên trong bị ngợp sẽ chết mất. Tôi quyết định thọc tay vào lôi heo con ra. Trong bụng heo khá chật mà heo con thì trơn không có chỗ để nắm, nên cách duy nhất là dùng hai ngón tay móc vào răng heo con rồi lôi ra. Mỗi lần như vậy ngón tay tôi thường bị lủng, chảy máu, cái cảm giác bị đau đó làm tôi nhớ mãi đến bây giờ.

Đôi khi nhớ lại lần mổ heo bị sa ruột, nếu anh em tôi không làm gì, con heo vẫn có thể sống được một thời gian nữa. Nhưng phần vì muốn giúp nó, phần vì hiếu kỳ muốn trải nghiệm cảm giác mổ heo mới lạ mà không nghĩ đến hậu quả, nên mới "làm hại" con heo. Lúc ấy tôi đâu nghĩ gì đến số phận của con heo, chẳng hề nghĩ đến những nỗi đau mà nó phải gánh chịu. Tôi cứ nghĩ rằng mình đang giúp nó, hóa ra đều là vì mình ích kỷ. Vì trải nghiệm của bản thân mà tôi bất chấp hậu quả để con heo phải hứng chịu sự đau đớn. Tôi ân hận đến nỗi chỉ mong người ta tới mang con heo đi nhanh để chấm dứt nỗi đau cho nó và bớt cảm giác day dứt về lỗi lầm của mình.

Chuồng heo nhà tôi nằm kế bên vườn tiêu. Mỗi lần heo con chết, tôi tự tay đào đất và chôn chúng xuống. Có lần tôi đào đúng chỗ đã chôn mấy con heo chết từ trước đó. Cảm giác vừa ghê sợ vừa bế tắc, heo cứ chết, mình cứ đào rồi chôn, chẳng biết nghề này sẽ dẫn đến đâu. Tôi còn quá nhỏ để biết tương lai của gia đình mình sẽ thế nào. Một nỗi sợ xâm chiếm lấy tôi. Khi nhìn những nấm mồ chôn heo, tôi sợ rồi mọi thứ sẽ xấu đi, không biết phải làm gì tiếp. Thế nên, trong đời mình, tôi luôn cố tìm một nghề giắt lưng, để lỡ mọi thứ có xấu đi thì tôi còn việc để làm, dù là làm thuê cho người ta cũng được, miễn là kiếm được tiền trang trải cuộc sống này. Suy nghĩ đó đeo bám tôi tới tận bây giờ.

Trong nhà, mấy chị em tôi đều có tính tự lập từ nhỏ, học hành tự thân, không đứa nào nhờ đứa nào. Bởi ba má cực khổ rồi, con cái cũng không muốn làm phiền lòng ba má nữa.

Thời sinh viên, cuối tuần tôi thường nhờ thằng bạn đèo mình từ Thủ Đức về nhà. Đến đoạn nó rẽ đường khác, tôi phải đi bộ gần ba cây số về nhà giữa trưa. Dù chỉ cần gọi điện sẽ có người chạy ra đón, nhưng vì không muốn làm phiền gia đình, nên tôi cứ thong dong đi bộ như vậy. Không những không thấy mệt, còn cảm thấy tự hào vì sự tự lập của mình giống như một sự đóng góp cho gia đình.

Chúng ta sẽ khám phá ra được sự mạnh mẽ của mình
khi cố gắng chịu khó một chút

Hồi tôi còn nhỏ, ba má hay cãi nhau, nguyên nhân hầu hết liên quan đến tiền bạc. Vì thiếu thốn, nên không khí trong nhà luôn căng thẳng. Ba tôi sinh cáu bẳn, má cũng chẳng thoải mái gì. Mỗi lần chứng kiến ba má như vậy, tôi lại tự nhủ: Thề sau này sẽ không bao giờ bị lệ thuộc vào đồng tiền! Tôi hay lo rằng nếu ngày mai không còn được như hôm nay, không biết mình sẽ như thế nào và phải làm sao. Cho nên, tôi rất chịu khó kiếm tiền, chi tiêu tiết kiệm, luôn cố gắng hiểu rõ những gì mình làm, để nếu gặp rủi ro, vẫn có thể tự làm lại từ đầu, và đủ năng lực để đi làm thuê ở bất cứ đâu.

Cho đến giờ, khi thành công một chút, tôi vẫn thầm cảm ơn những vất vả tuổi thơ, sự nghiêm khắc của ba, sự tận tụy của má, để tôi có ngày hôm nay.

ĐÚC KẾT

Chúng ta không thay đổi được ký ức nhưng chúng ta được quyền chọn để nhớ những ký ức tạo nên con người tốt đẹp của chúng ta hôm nay.

Thay vì đọc, bạn có thể nghe phiên bản sách nói có bản quyền của 9 Lần Khởi Nghiệp tại ứng dụng Fonos.

fonos | *Giọng đọc hấp dẫn*
Thoải mái làm việc

CHƯƠNG 2

TÔI ĐÃ TÌM RA

chỗ đứng xứng đáng cho cuộc đời mình

Luôn có cách để tốt hơn

Năm tôi thi đại học, cả xóm chỉ có mình tôi trúng tuyển vào trường chính quy, nguyên cả xã chỉ có hai người đỗ đại học, nên tôi tự hào về thành tích của mình lắm. Thế nhưng, khi vào giảng đường đại học, tôi gần như vỡ mộng. Năm đầu học các môn Đại cương, dù rất chăm chỉ và cố gắng nhưng điểm thi của tôi thấp thảm hại. Lúc đó, lòng kiêu hãnh của tôi bị tổn thương ghê gớm. Tôi cố gắng cách nào vẫn không đạt được kết quả cao hơn.

Tôi ráng học để theo kịp bạn bè. Có điều, càng cố gắng càng thất vọng, nhất là khi biết được mấy người bạn miền Trung cực kỳ xuất sắc. Họ vừa đi học vừa đi làm thêm mà điểm số lúc nào cũng cao. Đến một ngày, tôi mới nhận ra vấn đề của mình là cần tìm ra một phương pháp học hiệu quả hơn.

Tôi thử dùng Mindmap, và vỡ ra rất nhiều điều. Nếu ngày xưa tôi biết đến Mindmap sớm hơn và biết cách dùng nó, thì có lẽ việc học hành đã dễ dàng hơn, mọi thứ cũng sẽ khác nhiều. Cho nên, rút ra từ những trải nghiệm thực tế của mình, lời khuyên chân thành của tôi dành cho các bạn trẻ là hãy tham khảo việc sử dụng Mindmap trong học tập và công việc. Nó là một công cụ rất tuyệt vời. (Cuốn sách này được hoàn thành nhờ vào Mindmap!)

Cuộc sống là như vậy, lựa chọn đúng công cụ
thì mọi thứ trở nên thật dễ dàng

Hóa ra không phải vì tôi không tốt, chỉ là chưa tìm thấy điều thích hợp mà thôi.

Cảm giác nhận ra mình không là gì cả, thậm chí thua kém bạn bè rất nhiều thật quá đỗi chua chát. Mỗi ngày đến lớp tôi không dám ngẩng cao đầu, lầm lũi ghi chép rồi về nhà. Nhưng rồi một sự kiện xảy ra đã thay đổi cuộc đời tôi.

Một ngày đẹp trời, tôi đi ngang qua xưởng khoa cơ khí, thấy cậu bạn cùng lớp tên Toàn đang trình bày ý tưởng Robocon về chủ đề "Cuộc đoàn tụ của Ngưu Lang - Chức Nữ". Tôi tò mò, liền ghé lại xem. Nghe Toàn trình bày xong, tôi góp ý cho cậu ấy vài điểm về cách cản phá đối thủ. Lúc đó, đối với tôi, cậu ấy như một tượng đài, hơn tôi rất nhiều về năng lực và kết quả học tập. Ấy thế mà nghe tôi góp ý xong, Toàn nói: "Ê, vô làm chung với tao đi." Tôi bất ngờ quá, không tin vào tai mình nữa, không tin là cậu ấy chọn tôi làm cùng!

Chúng tôi kiếm thêm hai người nữa, tổng cộng bốn người, đặt tên đội là Super Simple. Rồi cả đội cùng bàn luận về các ý tưởng và bắt tay thực hiện. Càng làm tôi càng hào hứng say mê. Cả đội tập trung chuẩn bị cho kỳ thi vòng trường. Cuối cùng, đội tôi được giải ba và lọt vào vòng trong, chuẩn bị thi với các đội khác ở miền Nam để chọn ra 16 đội thi với khu vực miền Bắc.

Đây là cuộc thi lớn do hãng Toyota tài trợ. Đội nhất ở Việt Nam sẽ được chọn đi thi vòng châu Á – diễn ra ở Hàn Quốc và có cơ hội được tuyển thẳng đi du học ở các nước châu Á. Giải thưởng rất hấp dẫn nên chúng tôi ai nấy đều hồ hởi. Sau khi lọt vào vòng trong, chúng tôi có khoảng hai tháng chuẩn bị để thi đấu với các đội ở khu vực toàn miền Nam. Lúc này, cả đội đều tập trung cao độ để hoàn thành Robot.

Lần đầu tiên trong đời chúng tôi làm một ngày 16, 17 tiếng đồng hồ. Các đầu ngón tay tôi trầy xước hết. Có điều, hiệu quả không thật cao, vì ngày đó chúng tôi không có tư duy, chỉ biết cắm mặt vào làm với phương châm sống "cần cù bù thông minh". Nhưng nhờ đó, tôi phát hiện ra thế mạnh của mình là sức lực, đến nỗi bạn bè đặt cho tôi biệt danh là Nam Trâu – có nghĩa là "cày" như trâu. Cuối cùng, ngày thi cũng tới, đội chúng tôi đạt giải ba toàn miền Nam và được ra miền Bắc thi tiếp. Trải qua thời gian dài cô độc, cho đến khi hợp tác với bạn bè, tôi mới nhận ra điều quý giá đó.

"Nỗ lực" và "đồng đội"
là hai yếu tố quan trọng để tạo nên thành tựu.

Mặc dù trong cuộc thi toàn quốc chúng tôi đã thua, nhưng được chọn ra Bắc thi là điều vô cùng tự hào và hãnh diện. Về lại miền Nam, mọi thứ dường như bắt đầu thay đổi. Mấy bạn học giỏi nhìn tôi bằng ánh mắt tôn trọng hơn. Ít ra, tôi học không giỏi nhưng vẫn làm được cái gì đó mà tụi nó không làm được. Còn bản thân tôi bắt đầu cảm thấy mình đã tìm được một hướng đi phù hợp. Có điều, khi lờ mờ xác định được hướng đi đó, cũng là lúc tôi phát hiện ra mình đã nợ môn cả một học kỳ. Đến năm tiếp theo, tôi quyết định không theo Robocon nữa, tập trung vào nghiên cứu khoa học để tiết kiệm thời gian hơn, trả hết nợ môn ở học kỳ trước.

Tôi nhận ra thế mạnh của mình không nằm ở bài vở trên lớp, mà ở xưởng. Xưởng mới là nơi tôi thuộc về, chứ không phải là giảng đường. Thế mạnh của tôi là thực hành, chứ không phải học lý thuyết. Tôi rất vui, thậm chí phấn khích khi cuối cùng đã nhận ra ưu điểm ấy. Lúc này, tôi cảm thấy lòng kiêu hãnh của mình được xoa dịu.

Sang năm ba, tôi bắt đầu học sâu vào chuyên ngành nên làm mọi chuyện tương đối tốt. Được làm việc với máy móc nên tôi rất hứng thú. Khi biết thầy giáo có dự án làm việc, tôi đánh liều xin làm công cho thầy. Ban đầu thầy không đồng ý, nhưng thấy tôi cứ đi theo xin riết nên ông bằng lòng và dạy tôi cách làm. Thời gian đó, cứ hết giờ học, tôi lại vào xưởng làm cho thầy. Mấy học kỳ vào xưởng học, phụ thầy đứng máy gia công trôi qua như thế.

Có những kỷ niệm làm tôi nhớ mãi. Chẳng hạn lần tôi sơ ý bị cục puly đỡ dây curoa rớt vào tay, mém đứt gân tay, chảy máu tùm lum, đến giờ vết sẹo vẫn còn. Tuy vậy, tôi làm việc vẫn

rất hăng say. Có lẽ, những tháng ngày được làm việc ở xưởng là khoảng thời gian hạnh phúc nhất trong quãng đời sinh viên của tôi. Mọi người kêu ngán, còn tôi cảm thấy vô cùng hạnh phúc với công việc tay chân, thích thú với cảm giác đổ mồ hôi nhễ nhại và nghe tiếng động cơ chạy o o cả ngày. Những việc liên quan đến đầu óc, phải suy nghĩ nhiều khiến tôi rất mệt. Còn với việc vất vả tay chân, mồ hôi nhễ nhại tôi lại có đầy cảm hứng. Tôi "nghiện" cảm giác đó! Nó có sẵn trong người rồi, nên mọi thứ diễn ra rất tự nhiên.

Niềm vui lớn nhất, cũng là bước ngoặt của cuộc đời, là khi tôi nhận ra, vùi đầu trên giảng đường đại học không phải điều dành cho tôi. Nơi tôi thuộc về là nhà xưởng, máy móc, là cảm giác vất vả mà đầy hứng khởi kia.

ĐÚC KẾT

1. *Luôn thử thách bản thân và không ngừng trải nghiệm, rồi ta sẽ biết chỗ đứng của mình.*
2. *Mỗi người đều có sở trường, hãy cho bản thân thời gian và cơ hội để khám phá tiềm năng trong chính mình.*
3. *Luôn tìm kiếm và thử nghiệm các giải pháp, sớm muộn cũng có cách giải quyết vấn đề.*
4. *"Nỗ lực" và "đồng đội" là hai yếu tố quan trọng để tạo nên thành tựu.*